

Til Kjørholdtgruva

av Tore B. Olsen

Og dagen opprant -----

Nei, i dag spilte vær og føre ingen rolle. Vi hadde samlet oss ved Moss og Omegn geologiforenings lokaler i Rygge for derfra å bli kjørt med buss til Kjørholt kalkgruver ved Brevik.

Ansvarlig for det fine opplegget var Øivind Thoresen, og det var møtt fram deltakere fra Fredrikstad, Sarpsborg og Follo- foreningene, - tjuvfem i tallet. Årstid og gråvær var ikke til hinder for amatør-geologisk virksomhet.

Det falt en del bemerkninger om hvordan bussen ville tåle belastningen på hjemturen, så optimismen var på topp og her dreide det seg ikke om frimerker.

På turen nedover ble det servert kaffe og nydelige hjemmebakte boller av Miria. Undertegnede sto for utdeling av konkurranseskjema som skulle besvares før ankomst

til Kjørholt.

Ved Kjørholt ble vi mottatt i porten av vår guide Odd Angelsen. Så ble vi vist om i velferdsbyggets mineralsamling og fikk se hvilke skatter som befinner seg inni fjellet her. Det var stuffer en bare kunne drømme om, og vi gispet i stum undring.

Det er spesielt hyggelig at selskapet som driver gruva (Norcem) har sans for, og ofrer midler og tid på å verne om de naturhistoriske verdier som avdekkes. Det er dessverre ikke alltid tilfelle rundt om i landet ellers.

Mange flotte mineralforekomster blir regelrett utslettet av kraftutbyggere, ved veianlegg, jernbanetunneler, gruver, pukkverk og liknenede. Dette fordi ingen hverken føler eller har et ansvar for å bevare noe av forekomsten for ettertiden. Gir ikke en samling av praktstuffer en like stor opplevelse for noen som det andre har av et fint kunstverk? Jeg bare spør. Og jeg tenker ikke penger, noe vel mange som går på kunstutstillinger gjør. Amatørgeologer blir ofte beskylt for å plyndre forekomster bare med tanke på profitt. Er det bedre å plyndre en forekomst uten tanke på profitt, eller er det ikke nettopp tanken på profitt som gjør at forekomster blir utradert?

Disse tanker svirret da plutselig gjennom hodet mitt i det det sedimentære kalkfjellet slukte hele bussen med innhold. Foran oss lå et nettverk av gruveganger, tilsammen 160 kilometer, 16 mil med vegskiller til høyre og venstre i det uendelige. Noen følte visstnok en viss uhygge. Men med Odd som los i forankjørende bil er nok sikkerheten større her enn ute på E 18.

Vel parkert like ved den berømte Fantomdrusa strømmet innholdet ut med blinkende lyfter, vernehjelmer, redskap og stort pågangsmot. Oppi der, mot taket så vi et stort svart hull. Innbydene og skremmende alt etter med hvilke øyne som så. Inne i drusa som hadde en kombinasjon av kolsvarte forvitningsprodukter og jomfruelige kalkspatkrystaller i mange former og farver kom man i umiddelbar høytdsstemming. Hva må denne drusa ha inneholdt når vi tenker på alle som har vært her før oss? Men her var nok til alle. Bare å begynne å rote i løsmassen så dukket krystallene opp. Hvordan må de første ha

fråtset i drømmestuffer når en ser hva de hadde latt bli igjen til oss? Men det som var etterlatt var ikke bare krystaller. Øflasker, batterier og avispapir høyner ikke opplevelsen ved et slikt besøk. En rull som lå der trodde jeg var en dynamittgubbe. Men mine bange anelser ble gjort til skamme for ved nærmere ettersyn viste det seg å være en rull Freia "SMIL", - takk for den! Et funn av de mer sjeldne var et knippe bilnøkler som viste seg å være mistet av en av deltakerne, - flaks!

I utstillingen i velferdsbygget hadde jeg sett noen store flak med "berglær". Da jeg ut av en sprekke halte ut noen delige, saftige og tykke stykker berglær ble de forsvarlig pakket inn i avispapir.

Tiden gikk fort, altfor fort, og snart var den ute, - synd, Særlig fordi jeg akkurat da var i ferd med å lirke ut det helt store funnet og som hadde satt seg "på tverrs". Men den stoffen er i hvertfall ikke tapt for verden. Den sitter og venter på den neste besøkende.. .

Ved opptellingen før avreise viste det seg at en mann manglet. Han ble funnet inne i drusa. Av tid og sted var det bare sted som hadde opptatt ham.

På turen ut hadde vi alle en god fornemmelse av suksess. Bare sjåføren kunne ikke forstå hvorfor vi ville ødelegge en lørdagskveld langt inne i et fjell. Som et lite tragikomisk intermesso må jeg også få nevne han som hadde med et bilbatteri i ryggsekken. Denne veltet med det resultat at syra rant ut og tæret vekk det meste av klærne bak.

Under ventetiden på ferja i Horten ble så premien for konkurransen delt ut. De med lavest poengsum fikk første premie, en bok om geologi, de trengte den mest. 2 rette av 15 oppnåelige det fordrer studier!

Vel hjemme i godt lys og med stor forventning pakket jeg opp mitt berglær. Og inne i avispapiret lå, - - avispapir!

Men resten var svært så bra materiale, - så alle var enige om at det var en bra tur!